

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

**KOMISIONERI PËR TË DREJTËN E INFORMIMIT DHE MBROJTJEN
E TË DHËNAVE PERSONALE**

DREJTORIA E PËRGJITHSHME PËR TË DREJTËN E INFORMIMIT
DREJTORIA PËR TË DHËNAT E HAPURA DHE KONSULTIMIN PUBLIK

Nr. 2281/1 prot.

Tiranë, më 25.8.2026

REKOMANDIM

Nr.57, datë 25.8.2026

**MBI ZBATIMIN E LIGJIT NR. 33/2022 “PËR TË DHËNAT E HAPURA DHE
RIPËRDORIMIN E INFORMACIONIT TË SEKTORIT PUBLIK”
NGA QENDRA E TRANSFERIMIT TË TEKNOLOGJIVE BUJQËSORE
FUSHË-KRUJË**

Në mbështetje të nenit 19 të ligjit nr. 33/2022 “Për të dhënat e hapura dhe ripërdorimin e informacionit të sektorit publik”,

KONSTATOHET SE:

Zyra e Komisionerit për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale (në vijim “Zyra e Komisionerit”) është institucioni përgjegjës për mbrojtjen, mbikëqyrjen dhe promovimin e së drejtës për ripërdorim të dokumenteve të organeve të sektorit publik, referuar nenit 19, pika 1, të ligjit nr. 33/2022 “Për të dhënat e hapura dhe ripërdorimin e informacionit të sektorit publik” (në vijim “Ligji nr. 33/2022”).

Në zbatim të “Planit të monitorimit të zbatimit të ligjit nr. 33, datë 31.03.2022 “Për të dhënat e hapura dhe ripërdorimin e informacionit të sektorit publik” nga organet e sektorit publik”, për vitin 2026, publikuar në faqen zyrtare të Zyrës së Komisionerit, dhe Urdhrit nr. 53, datë 11.03.2026 “Për miratimin e “Manualit të monitorimit online dhe metodologjia e vlerësimit të publikimit të të dhënave të hapura nga organet e sektorit publik dhe sipërmarrjet publike””, u krye procesi i monitorimit, me objekt:

- ❖ Monitorimi online i faqes zyrtare të Qendrës së Transferimit të Teknologjive Bujqësore Fushë-Krujë, në linkun <https://qttbfushekruje.gov.al/>, lidhur me përmbushjen e detyrimeve që burojnë nga ligji nr. 33/2022 e aktet nënligjore në zbatim të tij.

Komisioneri, pasi shqyrtoi relacionin e monitorimit online nga struktura përgjegjëse dhe provat e administruara gjatë këtij procesi monitorimi, vëren se:

- Ligji nr. 33/2022, në nenin 3 “Fusha e zbatimit”, shkronja “a”, përcakton se: *“Ky ligj zbatohet për ripërdorimin e: a) dokumenteve ekzistuese që mbahen nga organet e sektorit publik”.*

Në pikën 9 të nenit 6 të ligjit nr. 33/2022 përcaktohet se: *“Organet e sektorit publik” përfshin çdo organ të pushtetit qendror, i cili kryen funksione administrative; çdo organ të enteve publike, në masën që ato kryejnë funksione administrative; çdo organ të pushtetit vendor që kryen funksione administrative; çdo organ të Forcave të Armatosura, për aq kohë sa kryejnë funksione administrative, si dhe çdo person fizik ose juridik, të cilit i është dhënë me ligj, akt nënligjor ose çdolloj forme tjetër, të parashikuar nga legjislacioni në fuqi, e drejta e ushtrimit të funksioneve administrative publike.”*

Për sa më sipër, në kuptim të ligjit nr. 33/2022, Qendra e Transferimit të Teknologjive Bujqësore Fushë-Krujë konsiderohet organ i sektorit publik dhe duhet të zbatojë detyrimet ligjore sipas dispozitave të mëposhtme të këtij ligji:

- Sipas nenit 6, pika 15: *“Të dhëna të hapura” është format i pavarur nga platforma, i vënë në dispozicion të publikut pa asnjë kufizim që pengon ripërdorimin e dokumenteve.”*
- Sipas nenit 7, pika 3: *“Organi i sektorit publik përcakton listën e dokumenteve ekzistuese që mund të ofrohen në formatin e të dhënave të hapura, të cilën e bën publike.”*
- Sipas nenit 9, pika 4: *“Organet e sektorit publik dhe sipërmarrjet publike, për aq sa është e mundur teknikisht, i bëjnë të disponueshme të dhënat për ripërdorim menjëherë pas mbledhjes, përmes ndërfaqeve të përshtatshme API, në formë dinamike ose kur është e përshtatshme, si një shkarkim i vetëm voluminoz (bulk download).”*
- Sipas nenit 10, pikat 1, 2 dhe 5:

“1. Ripërdorimi i dokumenteve, si rregull, ofrohet pa pagesë.

2. Ripërdorimi i dokumenteve mund të bëhet kundrejt një tarife për të mbuluar kostot shtesë për arsye të riprodhimit, ofrimit e shpërndarjes së dokumenteve, për anonimizimin e të dhënave personale, si dhe për masat e marra për të mbrojtur informacionin sekret tregtar.

5. Për çdo rast ku aplikohet tarifa, metodologjia, masa dhe përdorimi i tarifës duhet të përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave. Organi i sektorit publik që aplikon tarifa për të drejtën e ripërdorimit e bën atë publike në faqen e vet të internetit, si dhe në portalin unik qeveritar të të dhënave të hapura.”
- Sipas nenit 11, pika 2: *“Ripërdorimi i dokumenteve është i hapur ose kundrejt aplikimit të licencës standarde. Në rastin e aplikimit të licencës standarde, licenca ofrohet në formatin elektronik sipas modelit të miratuar me udhëzim të përbashkët të ministrit përgjegjës dhe Komisionerit për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale.”*

- Sipas nenit 12, pika 1: *“Me qëllim lehtësimin e kërimit të të dhënave të hapura të ofruara nga organet e sektorit publik, krijohet/funksionon portali i të dhënave të hapura qeveritare. Ky portal krijohet dhe administrohet nga AKSHI.”*

Në interpretim të këtij neni, organet e sektorit publik duhet të mundësojnë ndërveprimin me portalin e të dhënave të hapura qeveritare, opendata.gov.al.

- Sipas nenit 16, pika 1: *“Në grupin e të dhënave me vlerë të madhe përfshihen të dhëna në fushat:*
b) mjedisore dhe të vëzhgimit të tokës;
.....”

- Sipas nenit 17, pikat 1 dhe 2:

1. *“Për çdo kategori të të dhënave me vlerë të madhe për ekonominë dhe shoqërinë nga organi/et publike përgjegjëse, në koordinim me Komisionerin për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale, përcaktohen grupet specifike të këtyre të dhënave.*

2. *Grupet specifike të të dhënave me vlerë të madhe duhet të jenë:*

- a) të disponueshme pa pagesë;*
- b) të lexueshme nga kompjuteri;*
- c) të ofruara përmes API-ve;*
- ç) kur është me rëndësi, të ofruara si një shkarkim i vetëm.”*

- Udhëzimi i përbashkët i ministrit të Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit dhe i Komisionerit për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale nr. 2, datë 06.02.2025 “Për miratimin e licencës standarde të ripërdorimit të informacionit të sektorit publik”, përcakton këto detyrime kryesore për organet e sektorit publik:

- ✓ Sipas Kreut II “Fusha e zbatimit”, shkronja “a”: *“Ky udhëzim zbatohet nga organet e sektorit publik, për ripërdorimin e dokumenteve ekzistuese që mbahen prej tyre, në kuadër të detyrës publike.”*
- ✓ Sipas Kreut III, pika 2: *“Licenca do të jetë në format elektronik dhe do të shoqërojë informacionin që do të publikohet nga organet e sektorit publik dhe sipërmarrjet publike në faqet e tyre zyrtare dhe në portalin opendata.gov.al.”*
- ✓ Sipas pikës 5: *“Organet e sektorit publik dhe sipërmarrjet publike do të bashkëpunojnë me Agjencinë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit lidhur me implementimin e licencave në formatin elektronik, për dokumentet në formatin e të dhënave të hapura, në faqet e tyre zyrtare dhe në portalin opendata.gov.al, ripërdorimi i të cilave kërkon aplikimin e licencës standarde.”*
- ✓ Sipas Kreut V, pika 2: *“Ky udhëzim zbatohet nga organet e sektorit publik, sipërmarrjet publike në Republikën e Shqipërisë dhe Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit.”*

Në përmbushje të këtyre përcaktimeve ligjore vlerësohet se Qendra e Transferimit të Teknologjive Bujqësore Fushë-Krujë luan një rol thelbësor në krijimin dhe publikimin e

të dhënave në fushën e mjedisit, e cila është një kategori të rëndësishme e të dhënave me vlerë të madhe, referuar neneve 16 dhe 17 të ligjit nr. 33/2022.

Qendra e Transferimit të Teknologjive Bujqësore Fushë-Krujë (në vijim “QTTB Fushë-Krujë”) është institucion në varësi të Ministrisë së Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, me përgjegjësi për kryerjen e veprimtarive kërkimore për zhvillimin, përshtatjen dhe përhapjen e teknologjive, materialeve biologjike dhe paketave teknologjike në bujqësi, etj., duke e shtrirë veprimtarinë e saj në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë. QTTB Fushë-Krujë është krijuar me Vendimin nr. 515, datë 19.7.2006 “Për ristrukturimin e instituteve kërkimore-shkencore, në varësi të Ministrisë së Bujqësisë, Ushqimit dhe Mbrojtjes së Konsumatorit”, i ndryshuar, ligjin nr. 109/2024 “Për shkencën dhe kërkimin shkencor në Republikën e Shqipërisë”, si dhe ligje e akte të tjera nënligjore, të cilat lidhen me administrimin dhe mbrojtjen e tokës dhe monitorimin e mjedisit, për të cilat, referuar ligjeve specifike që rregullojnë këto fusha, duhet të mbledhë, përpunojë dhe publikojë të dhëna.

QTTB Fushë-Krujë ka detyrimin ligjor për publikimin e dokumenteve dhe të dhënave publike që mban dhe prodhon referuar akteve ligjore e nënligjore që rregullojnë veprimtarinë e këtij organi të sektorit publik, në format të hapur (*open data*), të lexueshëm nga kompjuteri, të aksesueshëm dhe të ripërdorshëm, së bashku me *metadata*-n, sipas përcaktimeve të ligjit nr. 33/2022.

Në kuadër të zbatimit të detyrimeve ligjore të mësipërme dhe detyrimeve të ligjit nr.33/2022, Zyra e Komisionerit ka kryer monitorimin *online* të faqes zyrtare të Qendrës së Transferimit të Teknologjive Bujqësore Fushë-Krujë, konkretisht rubrikave dhe përmbajtjes së tyre bazuar në dimensionet e vlerësimit të këtij procesi monitorimi, referuar “*Manualit të monitorimit online dhe metodologjia e vlerësimit të publikimit të të dhënave të hapura nga organet e sektorit publik dhe sipërmarrjet publike*”.

Nga monitorimi i faqes zyrtare së QTTB-së, në linkun <https://qttbfushekruje.gov.al/>, për përmbushjen e detyrimeve që burojnë nga ligji nr. 33/2022, rezulton se:

1. QTTB Fushë-Krujë nuk ka krijuar një rubrikë të dedikuar për “Të dhënat e hapura” në faqen e saj zyrtare dhe nuk ka publikuar një listë të dokumenteve që mban e prodhon, që duhet të ofrohen në format të hapur, sikurse kërkohet nga neni 7, pika 3 i ligjit nr. 33/2022.
2. Në faqe, në menunë kryesore të QTTB Fushë-Krujë, janë krijuar rubrikat të cilat kanë të listuara në mënyrë të shpërndarë dokumente të ndryshme, që duhet të publikohen referuar fushës së saj të përgjegjësisë.
3. Nga verifikimi i përmbajtjes së këtyre rubrikave konstatohet se ato përmbajnë informacione/dokumente/të dhëna që mbledh/përpunon/krijon/prodhon ky organ referuar detyrimeve ligjore sipas fushës së tij të përgjegjësisë. Nëse klikojmë mbi emërtesën e çdo dokumenti të listuar në këto rubrika konstatohet se ato ofrojnë informacion të publikuar të fragmentizuar dhe të papërditësuar.

4. Për sa i përket formatit të dokumenteve, rezulton se ato nuk janë në formate të hapura, të lexueshme nga kompjuteri, referuar detyrimeve ligjore që duhet të përmbushë ky organ.

Lidhur me konstatimet e mësipërme, bazuar në kërkesat e ligjit nr. 33/2022, më poshtë paraqitet situata konkrete pas verifikimit të përmbajtjes së rubrikave të publikuara në faqen zyrtare të QTTB Fushë-Krujë.

- ❖ Në menunë kryesore “Projekte” gjenden të publikuara 5 projekte, ku janë paraqitur në formë teksti të dhëna vetëm për vendin, qëllimin dhe objektivat e projektit.
- ❖ Në menunë kryesore “Shërbime” gjenden të publikuara: Arkiva Tekniko Kadastrale, Arkiva e Veprave Ujitëse dhe Kulluese, Laboratori i Tokës dhe Ujit, Laboratori i Ushqimeve të Blegtorisë, Laboratori i Materialit Biologjik, Baza Prodhuese dhe Laboratori i Produkteve Plehëruese, rubrika të cilat kanë të publikuara në përmbajtje të tyre të dhëna në formë teksti dhe tabela, të cilat nuk janë në format të hapur.
- ❖ Në menunë kryesore “Programi i Transparencës” nuk gjenden të dhëna financiare dhe të dhëna për buxhetin e QTTB Fushë-Krujë dhe as të dhëna për procedurat e prokurimit. Këto të dhëna duhet të prodhohen në formate të hapura të ripërdorshme e të jenë pjesë e listës së dokumenteve që prodhon QTTB, sikurse kërkohet nga neni 7, pika 3 i ligjit nr. 33/2022.

Gjithashtu, referuar legjislacionit shqiptar, ligjit nr. 72/2012 “Për organizimin dhe funksionimin e infrastrukturës kombëtare të informacionit gjeohapësinor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, për publikimin e të dhënave të mbledhura apo të krijuara nga QTTB Fushë-Krujë, referuar fushës së veprimtarisë dhe përgjegjësisë, është monitoruar edhe faqja zyrtare <https://geoportal.asig.gov.al>, e cila administrohet nga Autoriteti Shtetëror për Informacionin Gjeohapësinor (nenet 11, 24 etj.).

Referuar website-t <https://geoportal.asig.gov.al>, ku publikohen të dhëna gjeohapësinore, rezulton se QTTB Fushë-Krujë është identifikuar si Autoritet Përgjegjës për temën “Përdorimi i tokës” me Vendimin nr. 5, datë 05.04.2017 dhe për temën “Pedologjia” me Vendimin nr. 17, datë 14.06.2017, për të cilat në Gjeoportalin Kombëtar gjejmë të publikuara të dhënat si më poshtë:

- ❖ Në rubrikën Harta/Tema “Përdorimi i tokës”, në linkun <https://geoportal.asig.gov.al/map/?themeId=3805251&auto=true>, është publikuar:
 - Përdorimi i tokës (zona e mbulimit) – *metadata*, në linkun <https://geoportal.asig.gov.al/geonetwork/srv/alb/catalog.search#/metadata/7e123ba6-0a0f-4fcc-b4b1-15bb86698843>;
 - Përdorimi i tokës – *metadata*, në linkun <https://geoportal.asig.gov.al/geonetwork/srv/alb/catalog.search#/metadata/66d00248-4be2-4d44-9dc5-39d328ae5214>;
 - Përdorimi ekzistues i tokës, kadastra e vreshtit – *metadata*, në linkun <https://geoportal.asig.gov.al/geonetwork/srv/alb/catalog.search#/metadata/fac9a778-c037-49c2-8483-843a92648bb8>;

- Përdorimi ekzistues i tokës, kadastra e ullishtave – *metadata*, në linkun <https://geoportal.asig.gov.al/geonetwork/srv/alb/catalog.search#/metadata/264fd006-351c-4912-ba25-35bcee1c3872>;
 - Përshtatshmëria e tokës (zona e mbulimit) – *metadata*, në linkun <https://geoportal.asig.gov.al/geonetwork/srv/alb/catalog.search#/metadata/e38a22e2-b0d5-45e2-8239-23fa5b77a70c>;
 - Përshtatshmëria e tokës – *metadata*, në linkun <https://geoportal.asig.gov.al/geonetwork/srv/alb/catalog.search#/metadata/cdbb25f7-f0fe-4932-bc54-ca24b846c397>;
 - Tipet e tokës (zona e mbulimit) – *metadata*, në linkun <https://geoportal.asig.gov.al/geonetwork/srv/alb/catalog.search#/metadata/8cb4bebc-8633-4f0f-b09d-11dfab7806e2>;
 - Tipet e tokës – *metadata*, në linkun <https://geoportal.asig.gov.al/geonetwork/srv/alb/catalog.search#/metadata/b7f5ec71-ac22-4dbc-99a2-68834922db9b>;
- ❖ Në rubrikën Harta/Tema “Pedologjia”, në linkun <https://geoportal.asig.gov.al/map/?themeId=3805251&auto=true>, është publikuar:
- Pedologjia – *metadata*, në linkun <https://geoportal.asig.gov.al/geonetwork/srv/alb/catalog.search#/metadata/5dab01b4-38cb-4232-814c-0c84533b15c6>.

Publikimi i këtij informacioni, si më lart, është në format të hapur dhe i shoqëruar gjithashtu me *metadata*, në përputhje me përcaktimet e ligjit nr. 33/2022.

5. Në faqen e QTTB Fushë-Krujë nuk gjendet e publikuar licenca standarde që përcakton kushtet e ripërdorimit, referuar detyrimeve të Udhëzimit të përbashkët nr. 2, datë 06.02.2025 “Për miratimin e licencës standarde të ripërdorimit të informacionit të sektorit publik”.
6. Nga verifikimi në portalin opendata.gov.al nuk gjenden të dhëna apo dokumente të publikuara nga QTTB Fushë-Krujë lidhur me veprimtarinë e saj.

Referuar monitorimit të faqes zyrtare të QTTB-së, në praktikë evidentohet kryesisht publikimi i dokumenteve në formatin pdf dhe nuk konstatohet publikim i të dhënave në format të hapur, të lexueshëm nga kompjuterët, të aksesueshëm dhe të ripërdorshëm (p.sh CSV, XLSX, JSON, XML, GeoJSON, EMS/ĖFS), referuar nenit 9 të ligjit nr. 33/2022..

Në shumicën e rasteve ligji nuk thotë shprehimisht “QTTB publikon dataset-in”, por krijon detyrimin për:

- ✓ mbledhjen e të dhënave;
- ✓ krijimin dhe administrimin e databazave kombëtare;
- ✓ hartimin e vlerësimeve dhe hartave të riskut;
- ✓ monitorimin dhe raportimin e treguesve;
- ✓ informimin e publikut.

Këto janë dokumente/të dhëna që, sipas logjikës së ligjit nr. 33/2022 dhe standardeve të të dhënave mjedisore, duhet të vlerësohen nëse janë bërë të disponueshme në mënyrë aktive, të aksesueshme dhe në format të hapur.

Referuar këtij procesi monitorimi dhe vlerësimi, bazuar në dokumentin “*Metodologjia e vlerësimit të publikimit të të dhënave të hapura nga Organet e Sektorit Publik dhe Sipërmarrjet Publike*”, rezulton një nivel “përputhshmërie e ulët” e këtij organi të sektorit publik, në zbatimin e ligjit nr. 33/2022.

Ligji nr. 33/2022 përcakton se të dhënat e hapura nuk kanë vetëm funksion informues, por synojnë në mënyrë të drejtpërdrejtë ripërdorimin e informacionit të sektorit publik për qëllime ekonomike, sociale, kërkimore, inovative dhe zhvillimore.

Në këtë kuptim, publikimi i të dhënave në formate të hapura dhe të lexueshme nga kompjuteri synon krijimin e mundësisë që këto të dhëna të analizohen, përpunohen, kombinohen dhe ripërdoren nga aktorë të ndryshëm publikë dhe jopublikë, në funksion të zhvillimit të politikave të bazuara në evidencë, rritjes së transparencës dhe nxitjes së inovacionit digjital.

Në mënyrë të veçantë, të dhënat mjedisore përbëjnë kategori të të dhënave me vlerë të madhe (*high-value datasets*), sipas nenit 16 të ligjit nr. 33/2022 dhe standardeve të Direktivës (BE) 2019/1024, për shkak të ndikimit të tyre të drejtpërdrejtë në mbrojtjen e mjedisit, shëndetin publik, kërkimin shkencor, monitorimin e ndotjes, menaxhimin e burimeve natyrore dhe zhvillimin e shërbimeve digjitale me interes publik.

Për rrjedhojë, mospublikimi i tyre në format të hapur, të strukturuar dhe të ripërdorshëm, në përputhje me përcaktimet e nenit 17 të ligjit nr. 33/2022, kufizon ndjeshëm mundësinë e përdorimit efektiv të informacionit publik nga qytetarët, komuniteti akademik, organizatat e shoqërisë civile, media dhe sektori privat.

Sa më sipër, në zbatim të neneve 7, 9, 10, 11, 12, 17 dhe 19 të ligjit nr. 33/2022, Komisioneri,

REKOMANDON:

1. Organi i sektorit publik/Qendra e Transferimit të Teknologjive Bujqësore Fushë-Krujë, në menunë kryesore të krijojë një rubrikë të dedikuar për të dhënat e hapura dhe të publikojë listën e dokumenteve ekzistuese dhe të dhënave që prodhon, referuar veprimtarisë së saj, që mund të ofrohen në formatin e të dhënave të hapura, në zbatim të nenit 7, pika 3, të ligjit nr. 33/2022 “Për të dhënat e hapura dhe ripërdorimin e informacionit të sektorit publik”. Në këtë listë të përfshihen dokumente/të dhëna të publikuara në rubrika të ndryshme nga QTTB-ja si dhe nga ASIG, duke bërë lidhjen me publikimin.
2. Dokumentet në këtë listë duhet të jenë në format të hapur/*open data*, të lexueshme nga kompjuteri, të aksesueshme dhe të ripërdorshme, së bashku me *metadata*-n, në zbatim të nenit 9 dhe kushteve të nenit 17 të ligjit nr. 33/2022 “Për të dhënat e hapura dhe ripërdorimin e informacionit të sektorit publik”.

3. Të vendoset në këtë rubrikë licenca për kushtet e ripërdorimit CC BY 4.0, në zbatim të Udhëzimit të përbashkët të ministrit të Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit dhe Komisionerit për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale nr. 2, datë 06.02.2025 “Për miratimin e licencës standarde të ripërdorimit të informacionit të sektorit publik”, referuar nenit 11 të ligjit nr. 33/2022 “Për të dhënat e hapura dhe ripërdorimin e informacionit të sektorit publik”.
4. Dokumentet/të dhënat të publikohen edhe në portalin opendata.gov.al, në zbatim të nenit 12 të ligjit nr. 33/2022 “Për të dhënat e hapura dhe ripërdorimin e informacionit të sektorit publik”.
5. Në zbatim të nenit 18 dhe pikës 2 të nenit 19 të ligjit nr. 33/2022 “Për të dhënat e hapura dhe ripërdorimin e informacionit të sektorit publik”, detyrimet e përcaktuara në këtë Rekomandim të plotësohen brenda 90 ditëve nga data e marrjes dijeni.

Ky Rekomandim u shpall sot, më datë 25.8.2026.

KOMISIONERI

Besnik Dervishi